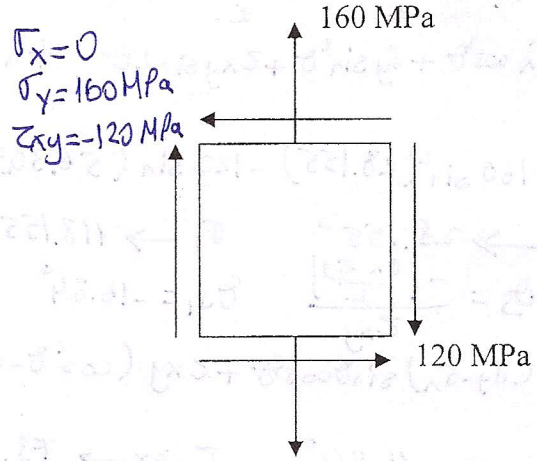

SORU 1. Bir noktadaki gerilme durumu şekilde gösterilmiştir. Bu noktada

- Asal gerilmeleri
- En büyük düzlem içi kayma gerilmesini ve ortalama normal gerilmeyi bulunuz.

Her iki durum için eleman doğrultularını bulunuz. Şekil çizerek gösteriniz.

SORU 2. Şekildeki 45°'lik gerinim pulu çelik bir shaftın üzerine tutturulmuştur. Her bir gerineçten (strainage) aşağıdaki değerler okunmuştur. $\epsilon_a = 300(10^{-6})$, $\epsilon_b = -250(10^{-6})$, $\epsilon_c = -450(10^{-6})$

Bu durumda

- Düzlem içi asal gerinimleri
- En büyük düzlem içi gerinimi ve ortalama normal gerinimi bulunuz.

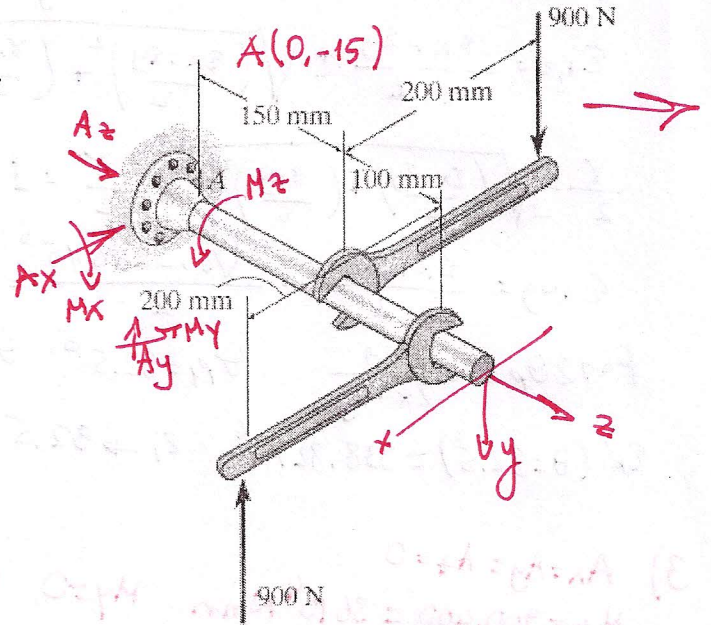
Her iki durum için gerinimler nedeniyle oluşan deformasyonları elemanlar üzerinde gösteriniz.

$$\epsilon_{x'} = \frac{\epsilon_x + \epsilon_y}{2} + \frac{\epsilon_x - \epsilon_y}{2} \cos 2\theta + \frac{\gamma_{xy}}{2} \sin 2\theta$$

SORU 3. Dış çapı 30 mm, iç çapı 20 mm olan şekildeki A-36 çeliğinden yapılmış boru için A noktasında akmaya karşı emniyet katsayısını

- En büyük kayma gerilmesi teorisini (Tresca)
- En büyük biçim değiştirme enerjisi teorisini (von Mises)

kullanarak bulunuz. ($\sigma_{Ak} = 250 \text{ MPa}$)

$$\sigma_{x'} = \frac{\sigma_x + \sigma_y}{2} + \frac{\sigma_x - \sigma_y}{2} \cos 2\theta + \tau_{xy} \sin 2\theta$$

$$\tau_{x'y'} = -\frac{\sigma_x - \sigma_y}{2} \sin 2\theta + \tau_{xy} \cos 2\theta$$

$$1) a) \sigma_{1,2} = \frac{\sigma_x + \sigma_y}{2} \pm \sqrt{\left(\frac{\sigma_x - \sigma_y}{2}\right)^2 + \tau_{xy}^2} = \frac{0 + 160}{2} \pm \sqrt{\left(\frac{0 - 160}{2}\right)^2 + 120^2} = 80 \pm 144.222$$

$$\sigma_1 = 224.222 \text{ MPa} \quad \sigma_2 = -64.222 \text{ MPa}$$

$$\text{Düzlem iyi (in-plane)} \quad \tau_{\max} = \pm 144.222 \text{ MPa}$$

$$\sigma_{\text{ort}} = \frac{\sigma_x + \sigma_y}{2} = \frac{160 + 0}{2} = 80 \text{ MPa}$$

$$\sigma'_x = \sigma_x \cos^2 \theta + \sigma_y \sin^2 \theta + \tau_{xy} \sin 2\theta \quad \tan 2\theta_p = \frac{\tau_{xy}}{\left(\frac{\sigma_x - \sigma_y}{2}\right)}$$

$$2\theta_{p1} = 56.309^\circ, \theta_{p1} = 28.155^\circ$$

$$\theta_{p2} = 90^\circ + \theta_{p1} = 118.155^\circ$$

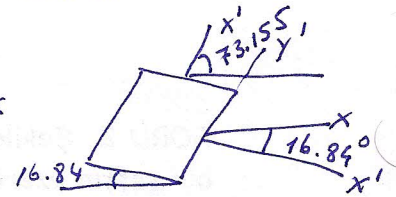
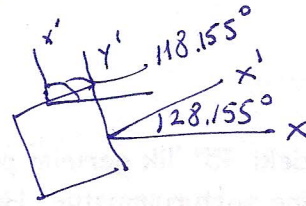
$$\sigma'_x = 160 \sin^2(28.155^\circ) - 120 \sin(56.309^\circ) = -64.222 \text{ MPa}$$

$$\sigma_2 \rightarrow 28.155^\circ \quad \sigma_1 \rightarrow 118.155^\circ$$

$$\tan 2\theta_s = -\left(\frac{\sigma_x - \sigma_y}{2\tau_{xy}}\right) \quad \theta_{s1} = -16.84^\circ \quad \theta_{s2} = 73.155^\circ$$

$$\tau'_{xy} = (\sigma_y - \sigma_x) \sin \theta \cos \theta + \tau_{xy} (\cos^2 \theta - \sin^2 \theta) = (160 - 0) \sin(-16.84^\circ) \cos(-16.84^\circ) - 120 [\cos^2(-16.84^\circ) - \sin^2(-16.84^\circ)] = -144.222$$

$$\tau_{\min} \rightarrow -16.84^\circ \quad \tau_{\max} \rightarrow 73.155^\circ$$

$$2) \quad \varepsilon_y = \varepsilon_b$$

$$300 \cdot 10^{-6} = \frac{\varepsilon_x - 250 \cdot 10^{-6}}{2} + \frac{\varepsilon_x + 250 \cdot 10^{-6}}{2} \cos 90^\circ + \frac{\gamma_{xy}}{2} \sin 90^\circ \quad (1)$$

$$-450 \cdot 10^{-6} = \frac{\varepsilon_x - 250 \cdot 10^{-6}}{2} + \frac{\varepsilon_x + 250 \cdot 10^{-6}}{2} \cos 270^\circ + \frac{\gamma_{xy}}{2} \sin 270^\circ \quad (2)$$

$$(1) + (2) \text{ den}$$

$$\varepsilon_x = 100 \cdot 10^{-6}$$

$$\varepsilon_x \text{ (1)'de yerine koyarsa } \gamma_{xy} = 750 \cdot 10^{-6}$$

$$\varepsilon_{1,2} = \frac{\varepsilon_x + \varepsilon_y}{2} \pm \sqrt{\left(\frac{\varepsilon_x - \varepsilon_y}{2}\right)^2 + \left(\frac{\gamma_{xy}}{2}\right)^2} = (-75 \pm 413.82) \cdot 10^{-6}$$

$$\varepsilon_1 = 338.82 \cdot 10^{-6}$$

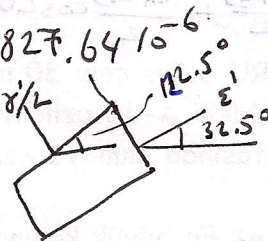
$$\varepsilon_2 = -488.82 \cdot 10^{-6}$$

$$\frac{\gamma}{2} = \pm \sqrt{\left(\frac{\varepsilon_x - \varepsilon_y}{2}\right)^2 + \left(\frac{\gamma_{xy}}{2}\right)^2} \quad \frac{\gamma}{2} = \pm 413.82 \cdot 10^{-6} \quad \gamma = \pm 827.64 \cdot 10^{-6}$$

$$\varepsilon_{\text{avg}} = \frac{\varepsilon_x + \varepsilon_y}{2} = \frac{(100 - 250) \cdot 10^{-6}}{2} = -75 \cdot 10^{-6}$$

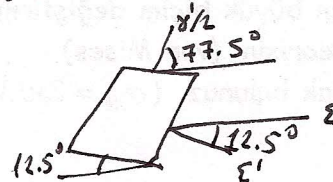
$$\tan 2\theta_p = \frac{\gamma_{xy}}{\varepsilon_x - \varepsilon_y} \quad \theta_{p1} = 32.5^\circ \quad \theta_{p2} = 122.5^\circ$$

$$\varepsilon_{x'}(\theta = 32.5^\circ) = 338.82 \cdot 10^{-6} \quad \varepsilon_1 \rightarrow 32.5^\circ \quad \varepsilon_2 \rightarrow 122.5^\circ$$

$$\tan 2\theta_s = -\frac{\varepsilon_x - \varepsilon_y}{\gamma_{xy}} \quad \theta_{s1} = -12.5^\circ$$

$$\theta_{s2} = 77.5^\circ$$

$$3) \quad A_x = A_y = A_z = 0$$

$$M_z = 900.400 = 36 \cdot 10^4 \text{ Nmm} \quad M_y = 0 \quad M_x = 900.100 = 9 \cdot 10^4 \text{ Nmm}$$

$$I_x = \frac{\pi}{64} (30^4 - 20^4) = 31906.8 \text{ mm}^4 \quad I_o = 2I_x = 63813.6 \text{ mm}^4$$

$$\sigma = \frac{M_x}{I_x} y - \frac{M_y}{I_y} x = \frac{9 \cdot 10^4}{31906.8} (-15) - 0 = -42.31 \text{ MPa}$$

$$z = \frac{M}{I_o} c = \frac{36 \cdot 10^4}{63813.6} (+15) = 84.62 \text{ MPa}$$

$$\sigma_{1,2} = \frac{-42.31 + 0}{2} \pm \sqrt{\left(\frac{-42.31 - 0}{2}\right)^2 + (84.62)^2} = -21.155 \pm 87.224$$

$$\sigma_1 = 66.07 \text{ MPa}$$

$$\sigma_2 = -108.38 \text{ MPa}$$

$$\sigma_1 - \sigma_2 < \sigma_{AK}$$

$$174.45 < 250$$

$$\frac{250}{174.45} = 1.43$$

$$\sigma_1^2 + \sigma_2^2 - \sigma_1 \sigma_2 < \sigma_{AK}^2$$

$$152.55 < 250$$

$$\frac{250}{152.55} = 1.64$$